

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
หมวดธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม ในจังหวัดเชียงใหม่ ในบทนี้กล่าวถึงการดำเนินการศึกษา
อันประกอบด้วย ขอบเขตการศึกษา ขอบเขตเนื้อหา ขอบเขตประชากรที่ใช้ในการศึกษา ขนาด
ตัวอย่างและการคัดเลือกตัวอย่าง วิธีการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ และระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาเรื่องการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หมวดธุรกิจบริการ
อาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดเชียงใหม่ มุ่งศึกษาถึงการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการจัดการ
ด้านการตลาด ด้านการผลิตและการดำเนินงาน และด้านการเงิน ตลอดจนศึกษาถึงสภาพแวดล้อมใน
การดำเนินงาน และปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
หมวดธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ กิจการที่ประกอบธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มที่ได้
ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่และยังเปิดดำเนินการอยู่ในปี พ.ศ. 2552
จำนวนทั้งสิ้น 395 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, รายชื่อนิติบุคคลคงอยู่ตั้งแต่จดทะเบียน -

31 พฤษภาคม 2552, 2552 : ออนไลน์)

ขนาดตัวอย่างและวิธีคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 90 ราย โดยการกำหนดขนาดตัวอย่างเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ใช้สูตรของ Taro Yamane (อ้างใน บุญมี พันธุ์ไทย, 2541) โดยผู้ศึกษากำหนดระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 90 ค่าระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 10 หรือระดับนัยสำคัญ 0.1 ตามสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N e^2}$$

โดยแทนค่า n = ขนาดของตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อน

แทนค่าตามสูตรได้ผลดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{395}{1 + 395(0.1)^2} \\ &= 79.79 \end{aligned}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาจะทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน 10 ราย และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 80 ราย โดยเลือกจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหมวดธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มที่สมัครใจให้ข้อมูลและใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 10 ราย และ แจกแบบสอบถาม จำนวน 80 ราย

2. **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** โดยการค้นหาข้อมูลจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร งานวิจัย และการค้นหาข้อมูลผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและย่อมหมวดธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 10 ราย

2. การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการหมวดธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 80 ราย โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ ได้แก่ ประเภทของธุรกิจ ระยะเวลาเปิดดำเนินการ การมีสาขา จำนวนพนักงาน การมีตราสัญลักษณ์ของกิจการ การมีเว็บไซต์ของกิจการ การมีหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือ และการได้รับรางวัลหรือการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลในการดำเนินงาน แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการ ด้านการตลาด ด้านการผลิต และด้านการเงิน

ส่วนที่ 3 สภาพแวดล้อมในการดำเนินงานของธุรกิจในปัจจุบัน ได้แก่ ด้านการเมืองและกฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเทคโนโลยี

ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการ ด้านการตลาด ด้านการผลิต และด้านการเงิน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการดำเนินงานในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการ ด้านการตลาด ด้านการผลิตและการดำเนินงาน และด้านการเงิน รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการดำเนินงานของธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดเชียงใหม่ แล้วนำเสนอด้วยการบรรยาย ตามแนวคิด และทฤษฎีที่ได้วางไว้ และข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) โดยใช้มาตราวัดแบบลิเคอร์ท (Likert Scale) (อ้างใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) สำหรับใช้ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 สภาพแวดล้อมในการดำเนินงานของธุรกิจในปัจจุบันแบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

คะแนนค่าเฉลี่ยที่ได้นำมาแปลความหมายเกณฑ์ที่แบ่งเป็นช่วง ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง	ไม่มีปัญหา หรือ มีปัญหาแต่ไม่รุนแรง

มาตรวัดแบบลิเคอร์ท (Likert Scale) สำหรับใช้ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับความสำเร็จ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

คะแนนค่าเฉลี่ยที่ได้นำมาแปลความหมายเกณฑ์ที่แบ่งเป็นช่วง ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง	มีผลต่อความสำเร็จในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง	มีผลต่อความสำเร็จในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง	มีผลต่อความสำเร็จในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง	มีผลต่อความสำเร็จในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง	ไม่มีหรือมีผลต่อความสำเร็จในระดับน้อยที่สุด

สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. สถานประกอบการของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 10 ราย
2. สถานประกอบการของกลุ่มตัวอย่าง 80 ราย
3. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 9 เดือน ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2552 – มีนาคม พ.ศ. 2553